

BİLİM AKADEMİSİ

2025

Faaliyet Bülteni

BİLİM AKADEMİSİ YÖNETİM KURULU

Lale Akarun

Murat Akova

Aydın Alatan

Canan Atılğan

Ece Göztepe

F. Ömer İlday

Emrah Kalemci

Hakan S. Orer – BAŞKAN

Nebi Sümer

BİLİM AKADEMİSİ OFİSİ

Zeynep Güven Ünlü

Genel Koordinatör

Seher YeğİN

Sosyal Medya Yöneticisi, Operasyon

İlker Can Tokgöz

Sarkaç, Operasyon

SARKAÇ - sarkac.org

Defne Üçer Şaylan

Fen Bilimleri Editörü

Müsemma Sabancığlu

Sosyal Bilimler Editörü

BÜLTEN TASARIMI

Deniz Cem Önduygu

BİLİM AKADEMİSİ

INSTAGRAM ▶ [@bilimakademisi_org](https://www.instagram.com/bilimakademisi_org)

YOUTUBE ▶ [@BilimAkademisi](https://www.youtube.com/BilimAkademisi)

X (TWITTER) ▶ [@BilimAkademisi](https://twitter.com/BilimAkademisi)

BLUESKY ▶ [@bilimakademisi.bsky.social](https://bsky.social/bilimakademisi.bsky.social)

WEB SİTESİ ▶ bilimakademisi.org

E-POSTA ▶ info@bilimakademisi.org

TELEFON ▶ 0 212 227 07 99 – 0 533 379 27 99

ADRES ▶ Sinan Paşa Mahallesi Hasfırın Caddesi

Sinan Paşa İş Merkezi № 5/347, Beşiktaş, 34353 İstanbul

SARKAÇ - sarkac.org

INSTAGRAM ▶ [sarkac_org](https://www.instagram.com/sarkac_org)

X (TWITTER) ▶ [sarkac_org](https://twitter.com/sarkac_org)

BAŞKAN'DAN

Hakan S. Orer
BİLİM AKADEMİSİ
BAŞKANI

Değerli üyelerimiz,

Bilim Akademisinin değerli dostları,

Bir yılı daha geride bırakırken yaptıklarımız kadar bunları hangi koşullarda ve hangi ilkelere yaslanarak gerçekleştirdiğimizi de düşünmenin önemli olduğuna inanıyorum. Bilim Akademisi bilimin ışığını etik ve toplumsal bir sorumluluk çerçevesinde yaymayı ilke edinmiştir. Bu kapsamda bilimsel üretimin özgür, eleştirel ve kamusal bir ortamda yapılmasını gözetir.

Kuruluşumuzdan bu yana benimseydiğimiz özgürlük, liyakat ve dürüstlük ilkeleri doğrultusunda çalışmalarımız 2025 yılı boyunca da devam etti. Bu yıl da önceliklerimiz, genç araştırmacıların desteklenmesi, akademik özgürlüklerin izlenmesi, bilginin toplumla güvenilir ve erişilebilir biçimde buluşturulması oldu.

BAGEP Ödül Programı, Akademi Bilim Günü, yayınlarımız ve popüler bilim platformumuz *Sarkaç*, bu çabanın farklı ama birbirini tamamlayan yüzleri. Bu konularla ilgili etkinliklerimizi ilerleyen sayfalarımızda bulacaksınız.

Bilim Akademisi için bilimsel üretim kadar önemli bir başka alan da bilginin doğru bağlamda ve sağlam dayanaklarla topluma aktarılmasıdır. Bilimsel gelişmelerin hızlandığı, bilgi kirliliğinin ise aynı ölçüde arttığı bir dönemde güvenilir bilimsel kaynaklara duyulan ihtiyaç her zamankinden fazla hissediliyor. *Sarkaç*, bu ihtiyaca yanıt vermeyi, bilimsel düşünceyi gündelik hayatın parçası hâline getirmeyi sürdürüyor.

2025 yılı, Bilim Akademisi açısından geleceğe dönük önemli bir eşik olma özelliği de taşıyor. Birleşmiş Milletler tarafından ilan edilen Uluslararası Kuantum Bilimi ve Teknolojisi Yılı kapsamında yürüttüğümüz çalışmalar, bilimin yalnızca bugünün sorunlarına değil, yarının dünyasına da yön verdiğini hatırlatıyor. Toplumsal farkındalığı artırmayı, bilimsel düşünceyi genç kuşaklarla buluşturmayı ve bilimin kamusal değerini güçlendirmeyi önümüzdeki dönemde de temel bir sorumluluk olarak görüyoruz.

BAŞKAN'DAN

Bilim Akademisi, bağımsızlığını yalnızca ilkesel bir duruş olarak değil, her gün yeniden inşa edilmesi gereken bir pratik olarak ele alıyor. Bu bağımsızlık, yalnızca fikirlerle değil, emek, güven ve dayanışmayla mümkün. Bilim Akademisinin sürdürülebilirliği, görünür programların yanı sıra, bu programları mümkün kılan kurumsal yapının ayakta kalmasına bağlı. Bu noktada, üyelerimizin katkıları, üyelik aidatları ve genel bağışlar hayati bir rol oynuyor. Küçük ya da büyük, tek seferlik ya da düzenli yapılan her katkı Akademinin insan kaynağını güçlendirmesine, yayınlarını sürdürmesine ve yeni girişimlere cesaret edebilmesine olanak tanıyor. Bilim Akademisinin bağımsızlığı, en somut biçimde bu ortak sahiplenmeyle güvence altına alınıyor.

Bilim Akademisi aynı zamanda bir hafıza topluluğudur. Geçtiğimiz yıl, aramızdan ayrılan değerli üyelerimizin kaybını derin bir üzüntüyle yaşadık. Bilime yaptıkları katkılar, yetiştirdikleri öğrenciler ve bıraktıkları düşünsel miras, Akademinin ortak belleğinde yaşamaya devam edecek. Bu hafıza, yalnızca geçmişi anmak için değil, geleceği sorumlulukla kurmak için de gerekli.

2025'te olduğu gibi önümüzdeki yıllarda da bilimi özgür düşüncenin temeli olarak savunmayı, kamusal bir değer olarak korumayı ve genç araştırmacıların yanında durmayı sürdüreceğiz. Bu ortak çabanın parçası olan tüm üyelerimize, destekçilerimize ve dostlarımıza teşekkür ediyor; yeni yılda daha güçlü bir dayanışma içinde bir arada olmayı diliyorum.

İÇİNDEKİLER

- 3 BAŞKAN'DAN
- 6 BİLİM AKADEMİSİ
- 8 AKADEMİDEN HABERLER
- 11 BAGEP
- 12 BAGEP ÖDÜL TÖRENİ VE AKADEMİ BİLİM GÜNÜ
- 18 BAĞIŞ VE DESTEK
- 22 YAYINLARIMIZ
- 27 AKADEMİK ÖZGÜRLÜKLER RAPORU
- 28 SARKAÇ
- 30 KONFERANS VE PANELLER
- 32 YAZ OKULLARI
- 34 YENİ ÜYELERİMİZ
- 36 BİLİM AKADEMİSİ ÜYELERİ
- 39 2025'TE KAYBETTİKLERİMİZ

BİLİM AKADEMİSİ

Bilim Akademisi, bilimsel liyakat, özgürlük ve dürüstlük ilkelerini bağımsız bir sivil toplum kuruluşu olarak tanıtmaya, örnekleme ve gözetme misyonuyla 17 bilim insanı tarafından 25 Kasım 2011 günü İstanbul'da kuruldu.

Bilim Akademisi bütün saygın dünya akademileri gibi, üyelerini kendi seçer, hükümetlerin politikalarından bağımsız karar alır ve faaliyet alanlarını kendi belirler.

Elinizde tuttuğunuz bu bülten, Bilim Akademisinin 2025 yılındaki belli başlı faaliyetlerini anlatır.

Bilim Akademisi, All European Academies (ALLEA), International Science Council (ISC) ve Coalition for Advancing Research Assessment (CoARA) üyesidir.

LİYAKAT

Bilim insanları, bilimsel yöntemin en iyi şekilde kullanılması, araştırmaların bilinçli ön yargılardan uzak şekilde en yüksek standartlarla yürütülmesi, değerlendirme ve ödüllendirmelerde en mükemmeye ulaşmaya çalışarak sadece bilimsel liyakate göre karar verilmesi konularında en yüksek özeni göstermek; ve bu amaçlarla insan onuruna yaraşır, kapsayıcı çalışma ortamlarının oluşturulması ve korunmasıyla yükümlüdürler.

KURULUŞ BELGESELİ
Sivil bir İnat Hikâyesi

ÖZGÜRLÜK

Bilim insanları, doğru bilimsel yöntemlerle ulaştıkları sonuçları meslektaşlarına ve kamuoyuna duyurmakta özgürdürler. Bilimsel sonuçların yayılmasında, özgür fikir ve vicdanları ile kestirebildikleri ölçüde, kötü kullanımlara yol açmaktan kaçınmakla ve insanlığın yararına kullanılmasının bir an önce gerçekleşmesine çalışmakla sorumludurlar. Bilimsel fikirlerin paylaşımında tüm paydaşların haklarını ve görüşlerini, bilimsel etiğin tanımladığı çerçeve içinde özgürce aktarabilmelerini gözetirler. Bilimsel araştırmanın etik sorumluluklar temelinde yürütülmesi ve insan haklarına aykırı olmaması esastır. Bilim insanları üyeliğe davet edildikleri kuruluşların bilimsel liyakat, özgürlük ve dürüstlük ilkeleri ile uyumlu çalışıyor olmasına özen gösterirler.

DÜRÜSTLÜK

Bilim insanları, bulgularını ve yöntemlerini, açıklıkla, çarpıtmadan yayımlamalı, yararlandıkları tüm kaynakları ve alıntıları açık ve eksiksiz şekilde vermeli, kendilerinin ve başkalarının katkılarını ve sorumluluklarını titizlikle ve hakkaniyetle belirtmeli, çalışmaya katkısı olmayanları eser sahibi olarak göstermemelidir. Bu genel ilkeler araştırma makaleleri, derlemeler, akademik yayınlar için olduğu kadar, ders kitapları, popüler yayınlar, telif veya çeviri, basılı, sözlü, görsel, internet vs. tüm ortamlardaki yayınlar için de geçerlidir.*

*Bilim Akademisi bu çerçevede, Avrupa Akademileri Federasyonunun (ALLEA) 2017 yılında yayınladığı "Araştırmalarda Dürüstlük Konusunda Avrupa Davranış Kodu"nda** ifade edilen değer yargılarını, araştırmada iyi uygulama ve dürüst olmayan davranışlar konusundaki tespitlerini aynen benimsemekte ve desteklemektedir.

** Avrupa Akademileri Federasyonunun (ALLEA) Araştırmalarda Dürüstlük Konusunda Avrupa Davranış Kodu Gözden Geçirilmiş 2023 baskısıyla güncellenmiştir.

AKADEMİDEN HABERLER

ALLEA Genel Kurulu, Haziran 2025'te Kopenhag'da yapıldı, Avrupa'daki bilim ve beşeri bilimler akademilerinden temsilcileri bir araya getirdi; Bilim Akademisini Yönetim Kurulu üyemiz Ömer İlday temsil etti. "Avrupa ve Arktik: Bilim ve Diplomasi" başlıklı sempozyumda iklim krizi, güvenlik ve bilim diplomasisi ele alındı. Genel Kurulda ayrıca bilimsel araştırmaların ve araştırmacıların nasıl değerlendirileceğine ilişkin yaklaşımlar, yani metrik odaklı sistemlerin ötesine geçen sorumlu ve nitelik temelli değerlendirme modelleri tartışıldı.

Haziran ayında Academia Sinica (Tayvan Bilimler Akademisi) heyetinin Bilim Akademisini ziyaretinin ardından, Bilim Akademisi Üyesi Tamer Önder, 24-27 Kasım tarihleri arasında Academia Sinica bünyesindeki Genomics Research Center'a davet edildi. Ziyaret, Academia Sinica tarafından yürütülen Taiwan International Graduate

Program - TIGP-X kapsamında birebir akademik ve araştırma iş birliklerinin geliştirilmesini amaçlıyor. TIGP-X, yurtdışındaki üniversitelerde kayıtlı doktora öğrencilerinin tez çalışmalarını Academia Sinica'daki ortak danışmanlarla yürütmesine olanak tanıyan, uluslararası ortak danışmanlık ve araştırma iş birliğini teşvik eden bir doktora programı.

Bilim Akademisi Etik Kurulu Üyesi Bertil Emrah Oder, 9-11 Eylül tarihlerinde Oslo'da düzenlenen International Human Rights Network of Academies and Scholarly Societies (IHRN) toplantısına katıldı. Toplantının odağında, akademik özgürlüklerin küresel ölçekte gerilemesi, risk altındaki akademisyenlerin korunması ve akademilerin insan hakları ihlallerine karşı ortak tutum geliştirilmesi yer aldı.

25 Haziran 2025'te International Science Council (ISC) bünyesindeki Committee for Freedom and Responsibility in Science (CFRS) üyeliğine seçilen Bilim Akademisi Başkanı Prof. Dr. Hakan S. Orer, bu görevin ardından 8-11 Ekim tarihleri arasında Taşkent'te, Özbekistan hükümeti himayesindeki Center for Scientific and Technological Information'da düzenlenen toplantıya ISC'nin davetlisi olarak katıldı. Toplantıda, Orta Asya ve Transkafkasya bölgesinde bilimsel iş birliklerinin güçlendirilmesi, akademilerin bilim politikalarına katkısı ve bilimsel özgürlükler ele alındı.

Üyemiz Erol Gelenbe Hindistan Ulusal Bilim Akademisine (Indian National Science Academy – INSA, Delhi) Yabancı Üye olarak seçildi. 1935'te kurulan bu prestijli akademinin toplam 104 yabancı üyesinin yarısı Nobel Ödülü ve Fields Madalyası sahibi.

Bilim Akademisi Üyesi, Koç Üniversitesi Rektörü Metin Sitti, Avrupa'nın saygın bilim kurumlarından Academia Europaea'ya asli üye seçildi. 1988'de kurulan, Avrupa çapında fen bilimleri, beşerî bilimler ve sosyal bilimler alanlarında önde gelen araştırmacıları bir araya getiren Academia Europaea, bilimsel liyakat ve alana yapılan seçkin katkılar temelinde davet yoluyla üye kabul ediyor.

Burcu Balçık, insani yardım lojistiği alanındaki öncü araştırmalarıyla, American Logistics Aid Network (ALAN) tarafından verilen 2025 İnsani Lojistik Ödülleri kapsamında Araştırma ve Akademik Katkıları Ödülü'nün (Research and Academic Contributions Award) sahibi oldu. Özyeğin Üniversitesi Öğretim Üyesi Balçık'ın, insani operasyonların hazırlık, müdahale ve iyileşme aşamalarında veri temelli karar verme konusundaki çalışmaları ödüle değer bulundu.

AKADEMİDEN HABERLER

19 Nisan'da Beşiktaş'taki Bilim Akademisi ofisinde yapılan stratejik planlama toplantısından. (Soldan sağa) Hakan S. Orer, M. Ali Alpar, Nebi Sümer, Lale Akarun, Serpil Sayın, Erdal Yıldırım, Cem Ersoy, Metin Arık, Önder Ergönül, Defne Üçer Şaylan, İlke Candar, Bülent Sankur, Murat Akova, Şevket Ruacan, Canan Atılğan.

Ekim ayından beri aylık panel ve konuşma etkinliklerimizi İstiklâl Caddesi Merkez Han 181'deki Anadolu Medeniyetleri Araştırma Merkezi (ANAMED) Konferans Salonu'nda düzenliyoruz. Halka açık ve ücretsiz etkinliklere bilim severleri davet ediyoruz. Programlardan haberdar olmak için sosyal medya hesaplarımızı takip etmeniz yeterli.

Üç yıldır Bilim Akademisi Genel Koordinatörü olan Aslı Aydın Sancar (sağda) ve Operasyon ve Sosyal Medya Sorumlusu İlke Candar bu yıl hayatlarından yeni sayfalar açmak üzere görevlerinden ayrıldı. Şimdi, Aslı doktora tezini yazmaya devam ediyor, İlke Fullbright bursuyla gittiği Pennsylvania State University'de doktora yapıyor.

13

YIL

3074

BAŞVURU

513

ARAŞTIRMACI

42

SPONSOR

Bilim Akademisi Genç Bilim İnsanları Ödül Programı (BAGEP), 2013 yılından bu yana kesintisiz olarak yürütülen, Türkiye’de genç araştırmacılara yönelik en seçici ve en titiz akademik destek programlarından biri. BAGEP, yalnızca bir maddi destek değil; bilimsel liyakatin, akademik özenin ve kolektif değerlendirme kültürünün somutlaştığı bir süreç.

Kurumsal bağışçılar ve bireysel destekçilerin yarattığı kaynak sayesinde hayata geçirdiğimiz programın çağrısı her yılın sonunda yapılır ve başvurular yaklaşık altı hafta boyunca açık kalır. Bu süre, adayların yayınlarını, bilimsel birikimlerini ve gelecek araştırma vizyonlarını bütüncül biçimde ortaya koyabilecekleri kapsamlı dosyalar hazırlamalarına olanak tanır.

Değerlendirme sürecine gelince, ilk aşamada Bilim Akademisi ofisi, başvuru dosyalarını yaklaşık bir hafta boyunca teknik ve biçimsel açıdan kontrol eder; belgeler standartlaştırılır, eksikler belirlenir ve değerlendirme için hazır hale getirilir. Ardından her bilim alanı için koordinatör seçilir ve değerlendirme komiteleri oluşturulur.

Akademik değerlendirme, yaklaşık bir ay süren alan komitesi çalışmaları

ve CoARA “Araştırma Değerlendirme Reformu Avrupa Mutabakatı” esaslarıyla uyumlu olarak yürütülür. Dosyalar ayrıntılı biçimde incelenir; adayların bilimsel yetkinliği, yayınlarının niteliği ve önerdikleri araştırma programlarının özgünlüğü değerlendirilir. Gerekli görülen durumlarda adaylarla çevrim içi görüşmeler yapılabilir.

Alan komitelerinin değerlendirmelerinin ardından, koordinatörler bir haftalık bir süre içinde son değerlendirmelerini yapar ve sonuçlar Bilim Akademisi Yönetim Kuruluna sunulur. Yönetim Kurulu ise yaklaşık bir hafta boyunca dosyaları ele alır ve nihai kararını verir. Kazananların açıklanmasıyla birlikte, yaklaşık dört ay süren bu çok katmanlı süreç tamamlanır.

BAGEP Ödülleri, Nisan ayında düzenlenen törenle sahiplerine sunulur. Bu tören, yalnızca bir ödül anı değil; aylar süren titiz, şeffaf ve kolektif bir akademik emeğin görünür olduğu bir finaldir. BAGEP’i güçlü kılan da tam olarak budur.

15 Aralık’ta başvuruya açılan BAGEP 2026 ile ilgili bilgi edinmek ve süreci takip etmek için kodu okutabilirsiniz.

bilimakademisi.org/bagep-2026-basvurulari-acildi/

BAGEP ÖDÜL TÖRENİ VE AKADEMİ BİLİM GÜNÜ

BAGEP 2025

**Bilimsel liyakat,
akademik özen ve
kolektif değerlendirme
kültürünün somutlaştığı
BAGEP sürecinin finalinde,
Özyeğin Üniversitesinde
yapılan törenle 38 genç
bilim insanı ödülüne
kavuştu.**

BAGEP ÖDÜL TÖRENİ VE AKADEMİ BİLİM GÜNÜ

BAGEP 2025 Ödül Sahipleri

Ahmet Alperen Günay
Makina Mühendisliği
BİLKENT ÜNİVERSİTESİ

Damla Eroğlu Pala
Kimya Mühendisliği
BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ

Alara Efsun Yazıcıoğlu
Hukuk
BİLKENT ÜNİVERSİTESİ

Duygu Ege
Malzeme Bilimleri ve Mühendisliği
BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ

Ash Aktan Erciyes
Psikoloji
KADIR HAS ÜNİVERSİTESİ

Emre Gürsoy
Bilgisayar Bilimleri ve Mühendisliği
KOÇ ÜNİVERSİTESİ

Ata Can Bertay
Ekonomi
SABANCI ÜNİVERSİTESİ

Erdal Sağ
Tıp
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ

Aykut Özdönmez
Astrofizik
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ

Erdinç Tatar
Elektrik ve Elektronik Mühendisliği
BİLKENT ÜNİVERSİTESİ

Belgin Sever
Eczacılık
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ

Erman Karakuş
Kimya
TÜBİTAK ULUSAL METROLOJİ ENSTİTÜSÜ

Burak Başaranlar
Tarih
KADIR HAS ÜNİVERSİTESİ

Ezgi Elçi
Siyaset Bilimi
ÖZYEGİN ÜNİVERSİTESİ

C. Ceyhan Arslan
Edebiyat
KOÇ ÜNİVERSİTESİ

Gülşah Karakaya
İşletme
ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Cem Veziroğlu
Hukuk
KOÇ ÜNİVERSİTESİ

H. Atakan Ekiz
Moleküler Biyoloji ve Genetik
İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ

Halis Sakız
Eğitim Bilimleri
MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ

Haydar Göral
Matematik
İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ

İdil Yet
Moleküler Biyoloji ve Genetik
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ

James Kinkaid
Felsefe
BİLKENT ÜNİVERSİTESİ

Kristen Sarah Biehl
Antropoloji
SABANCI ÜNİVERSİTESİ

Mustafa Erden Yıldızdağ
Makina Mühendisliği
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Nefize Ezgi Altınışık
Antropoloji
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ

Özlem Karsu
Endüstri Mühendisliği
BİLKENT ÜNİVERSİTESİ

Saniye Söylemez
Kimya
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ

Sema Dumanlı
Elektrik ve Elektronik Mühendisliği
BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ

Serap Aksu
Fizik
KOÇ ÜNİVERSİTESİ

S. Figen Öktem Seven
Elektrik ve Elektronik Mühendisliği
ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Simge Çınar Aygün
Malzeme Bilimleri ve Mühendisliği
ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Tuğçe Nihal Gevrek
Kimya
GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Ufuk Balaman
Eğitim Bilimleri
TED ÜNİVERSİTESİ

Veysel Bay
Ziraat Mühendisliği
EGE ÜNİVERSİTESİ

Yaghoub Heydarzade
Fizik
BİLKENT ÜNİVERSİTESİ

Yener Koç
Tarih
KADİR HAS ÜNİVERSİTESİ

Zeynep Oktay
Edebiyat
BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ

Zihni Onur Uygun
Tıp
KAFKAS ÜNİVERSİTESİ

BAGEP ÖDÜL TÖRENİ VE AKADEMİ BİLİM GÜNÜ

Bilim Günü

**Akademi Bilim Günü,
Bilim Akademisi üyelerini
ve BAGEP sahiplerini
buluşturuyor, Türkiye’deki
bilim çevrelerinin bağlarını
güçlendiren özgün bir
ortak alan yaratıyor.**

İdari toplantıların bilimsel bir etkinlik etrafında şekillenmesi düşüncesiyle ilk defa 2022’de yapmaya başladığımız ve genç araştırmacıları da bir araya getiren bir “bilim günü”ne dönüştürdüğümüz **Akademi Bilim Günü**’nde, bilimsel sunumlar yapılıyor, akademik özgürlükler raporumuz sunuluyor ve **BAGEP ödül töreni** gerçekleşiyor.

Bugün etkinlik hem Bilim Akademisi üyelerinin hem eski BAGEP sahiplerinin hem de yeni ödül kazananlarının bir araya geldiği özgün bir bilimsel platform niteliği taşıyor.

26 Nisan 2025'te Özyeğin Üniversitesinde gerçekleşen etkinlikte Elif Nur Fırat Karalar "Küçük Yapılar, Büyük Etki: Göz Ardı Edilen Organellerin Hastalıklardaki Rollerini", Sedat Gündoğdu "Antroposon'den Plastosome Plastiğın Doğayı ve İnsan Bünyesini İşgali" ve Adil Sarıbay "Psikoloji ve Davranış Bilimleri Psikolojide/Psikoloji'ye Holistik Bakış" konulu sunumlarını yaptı. Üyemiz Ersin Kalaycıoğlu Akademik Özgürlükler raporumuzu sundu ve BAGEP ödül töreni yapıldı.

Bilim Akademisi Üyesi
Ersin Kalaycıoğlu,
2023-2024 Akademik
Özgürlükler Raporu'nu
sunuyor.

Bilim Akademisi 2021-2024 dönemi başkanı Canan Atılğan (solda), Bilim Akademisi Başkanı Hakan Orer (sağda) ve Bilim Akademisi Kurucu Başkanı Ali Alpar, 2025 Akademi Bilim Günü kokteyli.

BAĞIŞ VE DESTEK

Bağış

ekoloakfi

Kurulduğumuz günden beri bilimsel liyakati ve özgür düşünceyi merkeze alan çalışmalarımızla çok sayıda kurum ve bireyin desteğini aldık, alıyoruz. Buna rağmen zaman zaman zorlanıyor, hayal ettiğimiz bazı projeleri maddi nedenlerle hayata geçiremiyoruz. Daha da önemlisi, sınırlı profesyonel kadromuzu güçlendirmekte ve verilen emeğin karşılığını dilediğimiz ölçüde sunmakta zorlanıyoruz.

Bunun temel nedeni, desteklerin büyük bölümünün belirli programlara yönelik olması. Genç araştırmacıları destekleyen BAGEP gibi programların önemi büyük, ancak sürdürülebilirlik yalnızca projelerle değil, onları hayata geçiren idari, editoryal ve organizasyonel altyapıyla mümkün. Genel bağışlar bu nedenle vazgeçilmez: Akademinin bağımsızlığını, esnekliğini ve sürekliliğini güvence altına alıyor.

Ekol Vakfı bu ihtiyacı gördü, iki yıldır Bilim Akademisine genel bağışla destek veriyor. Vakfın kurucusu Ahmet Musul desteğini şöyle gerekçelendiriyor:

“İnsanın ve diğer tüm canlıların adil ve müreffeh koşullarda yaşamalarının ön koşulunun hem sosyal hem de fen bilimleri- nin tamamen özgür bir ortamda ve yeterli kaynakla öğretilebilmesi ve araştırılabilmesi olduğuna inanıyorum. Türkiye’de ‘özgür bilim’ deyince maalesef çok fazla kurumun adını sayamıyoruz. Bu çok kısa listenin en başında Bilim Akademisi var. İyi ki var.”

Biz de hayati alanlara nefes aldırان bağışları için kendisine teşekkürlerimizi sunuyoruz. İyi ki var.

Bu yıl genel bağışçılarımız arasında Nesin Matematik Köyü ve Ata Yatırım da var. Katkıların büyüklüğünden bağımsız olarak, bu desteklerin her biri ayakta kalmamızda anlamlı rol oynuyor. En büyük gücümüz olan üyelerimizin düzenli aidatları omurgamızı oluşturuyor. Dayanışma gösteren herkese müteşekkirimiz.

Bilim Akademisine genel bağış yapmak, düzenli destekçi olmak ve diğer bağış seçeneklerini görmek isteyenleri web sitemizdeki Bağış ve Destek bölümüne davet ediyoruz.

[bilimakademisi.org/
nasil-destek-olabilirsiniz/](https://bilimakademisi.org/nasil-destek-olabilirsiniz/)

BAGEP destekçileri

 Vehbi Koç Vakfı

 Elginkan Vakfı

 SABANCI VAKFI

TEKFEN VAKFI

**Hüsnü
Özyeğin Vakfı**
1990

 Eczacıbaşı

**SEVİNÇ-ERDAL
İNÖNÜ VAKFI**
Erdal İnönü anısına
BAGEP Fizik Ödülü

**ÖZGÜL VE ARMAĞAN
ÇAĞLAYAN VAKFI**
*İnşaat Yüksek Mühendisi
Armağan Çağlayan anısına*
BAGEP Mühendislik Ödülü

**RONA SEROZAN
KARŞILAŞTIRMALI HUKUK
ARAŞTIRMALARI VAKFI**
Rona Serozan anısına
BAGEP Sosyal Bilimler Ödülü

**BORUSAN
KOCABİYİK VAKFI**
Asım Kocabiyik anısına
BAGEP Ödülü

**MEHVEŞ
DEMİREN**
Selim Demiren anısına
BAGEP Matematik Ödülü

**KAĞITÇIBAŞI
AİLESİ**
Çiğdem Kağıtçıbaşı anısına
BAGEP Sosyal Psikoloji Ödülü

Her yıl tıp alanında
ödül kazanan bir BAGEP'li
ÇYDD Türkan Saylan Bilim Ödülü'ne
de layık görülüyor.

BAĞIŞ VE DESTEK

İstanbul Maratonu

Bilim Akademisi iki yıldır İstanbul Maratonu'nda 'Sen de Bilim için Koş!' sloganıyla doktora öğrencileri için "ter döküyor". Amacımız uluslararası kongrelere maddi imkânsızlık yüzünden katılamayan genç araştırmacıların kongre kayıt ve seyahat masraflarını karşılamak.

Doktora öğrencileri için koşuyoruz çünkü bilim insanı olmaya giden yol doktora süreciyle başlar. Onların uluslararası konferanslara katılmaları, alanlarındaki diğer araştırmacılarla tanışıp çalışmalarını sunmaları, fikir alışverişiyle yeni iş birlikleri kurmaları bu sürecin vazgeçilmez unsurlarıdır ve genç bir araştırmacıya çok şey kazandırır.

2 Kasım 2025'teki İstanbul Maratonu'nda üyelerimizin, dostlarımızın ve ailelerimizin desteğiyle 450.000 TL hedefimize çok yaklaşılarak 121 bağışçıdan toplam 431.403 TL topladık. Bu tutarı

Üyemiz Berrak Yeğen (ortada), geçen yıl hayatını kaybeden genç meslektaşı İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Araştırma Görevlisi Özlem Akbal Dağıstan anısına koşarak 141.000 TL topladı.

431.403
TL BAĞIŞ

2026 içinde doğa ve yaşam bilimleri alanında doktora yapan beş öğrenciyi paylaştıracamız.

2024'teki maratonda topladığımız 272.000 TL bağış tutarıyla Bilkent Üniversitesinde sinirbilim çalışan İrem Akdoğan'a, Sabancı Üniversitesinde deneysel psikoloji çalışan Berna Güler'e, Gebze Teknik Üniversitesinden Aslı Bayraktar Kavalcı'ya yurt dışındaki konferanslara katılabilmeleri için gerekli olan 70.000 TL maddi desteği sağladık. Yine Gebze Teknik'ten Ceyda Köse ise desteği bir yıl sonra kullanmak üzere aldı.

Defne Üçer Şaylan, Zeynep Güven, Cumhur Yeğen, Berrak Yeğen, Ayça Yıldız Peköz, İlker Can Tokgöz, Seher Yeğen.

İstanbul Maratonu'ndan topladığımız
bağışla genç araştırmacılara
uluslararası kongrelere katılabilmeleri
için destek sağlıyoruz. 2024'te Bilim
Akademisi gönüllüsü olarak çalışmaya
başlayan İlker Can Tokgöz, bu yıl
profesyonel kadroya katıldı.

YAYINLARIMIZ

Deprem Kitapları

Bilim Akademisi Deprem Tartışmaları:

Çok Daha İyisini Yapabiliriz! Bilim Akademisinin 6 Şubat 2023'ten sonra BankABC desteğiyle gerçekleştirdiği etkinliklerdeki tartışmaları ve deneyimi temel alırken, içinde bulunduğumuz durumu akılcı bir şekilde değerlendirmeyi, nasıl çok daha iyisini yapabileceğimiz konusunda bilimin yol göstericiliğinden faydalanmayı amaçlıyor. Kitap, afet yönetimini etkileyen tehdit ve fırsatları değerlendirirken üzerinde durulması gereken kritik kavramları öne çıkarıyor ve tüm afetlere karşı toplumsal dayanıklılığımızı artıracak değerli ipuçları sunuyor.

Bilim Akademisi kurucu üyelerinden Naci Görür'ün editörlüğü ve Vehbi Koç Vakfının desteğiyle yayımlanan **Deprem Dirençli Kentler: Bir Yol Haritası** başlıklı kitabımız ise kentlerimizde deprem risklerini azaltmak ve kentlerimizi depremlere dayanıklı hale getirmek için bilimsel ve somut bir yol haritası sunuyor. Bir kentin depreme dirençli olması, yönetiminden halkına, altyapısından yapı stokuna, ekosisteminden ekonomisine ve iş dünyasına kadar tüm bileşenlerinin dirençli olması anlamına gelir. Görür'ün ortaya koyduğu yol haritasında, kent bileşenlerinin her birinin güçlendirilmesi konusu, ilgili uzmanlar tarafından kapsamlı olarak ele alınıyor ve somut

KİTAPLARI YAYINA HAZIRLAYAN

Defne Üçer-Şaylan

PROJE KOORDİNASYON VE ARAŞTIRMA

Elif Canseza Kaplan

KİTAP TASARIMI VE BİLGİ TASARIMI

Deniz Cem Öndüygü

öneriler sunuluyor. Kent yönetimlerine rehber olması, ilham vermesi amacıyla derlediğimiz kitapları hazırlarken herkesin anlayabileceği, okumak isteyeceği kaynaklar oluşturmaya çalıştık ve bunun için bilgi tasarımının gücünden de faydalandık. Kitaplarda bazı mesajları öne çıkaran alıntılar ve özgün bilgi grafiklerinin yanında farklı kaynaklardan verilerin görselleştirildiği haritalar mevcut.

Bilim Akademisinin deprem kitapları aynı zamanda açık erişimde. Kitapları/tanıtım posterini indirmek veya basılı kitapları satın almak için karekodu okutabilirsiniz.

sarkac.org/2025/05/bilim-akademisi-deprem-kitaplari

23

YAYINLARIMIZ

Sahada: Cumhuriyetin Harcında Bilim ve Kadınlar

Sahada: Cumhuriyetin Harcında Bilim ve Kadınlar, Cumhuriyetin yüzüncü yılında Bilim Akademisi ve Ekol Vakfının ortak projesi olarak hayata geçti. Kendi alanlarında öncü çalışmalar yapmış 12 isim hakkında, alanda bugün çalışan bilim insanlarıyla, aile üyeleriyle yapılan söyleşilerden oluşan kitap, aynı zamanda bilim alanlarının kısa geçmişine ve bu alanda bilimsel bilginin üretilme süreçlerine yer veriyor. Bölümlere konu edinilen isimlerin bir ya da daha fazla saha çalışmasına, eğitimci yanlarına ve mümkün olabildiğince özel yaşamlarına dair ayrıntıların bulunduğu *Sahada* kitabında şu isimler yer alıyor:

Fahire Battalgazi, 1902–1948, Zooloji
Leman Cevat Tomsu, 1913–1988, Mimarlık
Atıfe (Dacı) Dizer, 1916–2003, Paleontoloji
Halet Çambel, 1916–2014, Arkeoloji
Asuman (Berk) Baytop, 1920–2015, Botanik
Saadet Ergene Bayramoğlu, 1915–1997, Zooloji
Mübeccel (Belik) Kıray, 1923–2007, Sosyoloji
Cazibe (Arıç) Sayar, 1926–2021, Jeoloji, Paleontoloji
Behice Boran, 1910–1987, Sosyoloji
Fatma (Taşkingöl) Başaran, 1921–2008, Sosyal Psikoloji
Jale (Ogan) İnan, 1914–2001, Arkeoloji
Nuriye Pınar Erdem, 1914–2006, Jeoloji

YAYINA HAZIRLAYAN
Müsemma Sabancıoğlu
PROJE KOORDİNASYON
Maral Yağyzan
ARŞİV, ARAŞTIRMA
Seher Yeğin
TASARIM
BEK tasarım

“Bu eseri okumadan önce bana “Cumhuriyet yıllarının dinamizmini ve atılımlarını en iyi şekilde nasıl kavrayabiliriz?” sorusu sorulsaydı cevabım herhalde “Bilim kadınlarının sahneye girişine ve özgeçmişlerine bakarak.” olmazdı. Ancak Cumhuriyete bu pencereden bakmanın ne kadar ufuk açıcı olduğunu bu sayfaları çevirdikçe daha iyi anladım.

Sahada Sonsöz’den alıntı
—Deniz Kandiyoti
BİLİM AKADEMİSİ ÜYESİ

1 Ekim 2025: Marmara Urban Forum (MARUF) kapsamında Haliç Kongre Merkezinde gerçekleştirilen Kütüphane Konuşmalarında *Sahada* konuşuldu. Cengiz Özdemir moderatörlüğünde düzenlenen oturumda kitabı yayına hazırlayan Müsemma Sabancıoğlu, Cumhuriyetin kuruluş yıllarından itibaren kadınlar tarafından yapılan bilimsel saha çalışmalarının önemini ve kitabın yayına hazırlanış sürecini anlattı.

21 Ekim 2025: Pangaltı Evrim Atölyesi tarafından Nostalji Kitap Kahve'de 21 Ekim akşamı gerçekleşen etkinlikte Müsemma Sabancıoğlu, bir yayıncılık projesi olarak *Sahada* kitabını tanıttı. Cumhuriyet döneminin bilim hayatının önde gelen isimlerinden bir seçki yapan Sabancıoğlu, konuşmasının sonunda dinleyiciler için kitabı imzaladı.

30 Ekim 2025: Bilim Akademisi, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Sivil Toplum İlişkileri Şube Müdürlüğü iş birliğiyle Taksim Cumhuriyet Müzesinde *Sahada* kitabına odaklanan bir etkinlik gerçekleştirdi. Cumhuriyetin yıldönümü vesilesiyle düzenlenen buluşmada kitabın yazarlarından Bilim Akademisi Üyesi ve mimarlık tarihçisi Zeynep Çelik, sunuş bölümünün yazarı ve Bilim Akademisinin 2021-2024 dönemi başkanı Canan Atılğan ile Müsemma Sabancıoğlu konuşma yaptı.

Akademi Bilim Günü 2025.

AKADEMİK ÖZGÜRLÜKLER RAPORU

Bilim Akademisi, 2015'ten bu yana her akademik yılda yaşanan akademik özgürlük ihlallerini sistematik biçimde izleyerek, takip eden yılın ilk aylarında Akademik Özgürlükler Raporunu yayımlar. Hukukçu üyelerimiz tarafından kaleme alınan rapor, Türkiye'deki akademik özgürlük ihlallerinin kayda geçmesine katkıda bulunurken aynı zamanda üniversitelerdeki özgürlüklerin durumuna ilişkin bağımsız bir değerlendirme sunmaktadır.

“Üniversitelerin, demokrasilerin turnusol kâğıdı olduğu bugün genel kabul görmektedir. Serbest seçimler ve özgür bir basın kadar özgür üniversiteler de işleyen bir demokrasinin ayrılmaz parçasıdır. İktidarların ‘ürettiği bilginin’ sınılanması, sorgulanması, yalanlanması/doğrulanması ve geliştirilmesi için bu kurumlara ihtiyaç çok büyüktür. Diğer yandan insanlığın karşı karşıya olduğu büyük tehditlere çözüm üretmek açısından da üniversiteler en çok ihtiyaç duyduğumuz kurumlardır. Oysa otoriterleşen rejimlerin ortak tepkisi, sorgulayıcı üniversitelere müdahale edilmesi ve bağımsız bilim üretiminin engellenmesidir.

2023-24 Akademik Özgürlükler Raporu

Bugüne kadar yazılmış raporlar için karekodu okutabilirsiniz.

bilimakademisi.org/yillik-akademik-ozgurluk-raporlari/

Bilim Akademisinin popüler bilim yayını **Sarkaç** (sarkac.org) 2017'den bu yana bilimin konusu olan tüm alanlarda yayın yapıyor. Araştırmacıların bakış açısını yansıtan ve bilimsel araştırma süreçlerini her yönüyle ele alan yazı ve söyleşilere yer verdiğimiz **Sarkaç**'ta yayımlanan içeriğin, uzman olmayan kişilerin rahatça takip edebileceği nitelikte ve özgün olması, bilimsel titizlikle üretilmesine önem veriyoruz.

ÖNE ÇIKANLAR

- Her yıl **üniversite adayları** için bilim insanlarının kaleme aldığı alan seçiminde rehberlik edebilecek yazılara yer veriyoruz. Bu yazılarda hem farklı bölümlerin kapsamı, alt alanları ve iş olanakları anlatılıyor.

[sarkac.org/
category/meslekler/](http://sarkac.org/category/meslekler/)

- Her sene ekim ayında verilen **Nobel Ödülleri**'ne layık görülen çalışmalar için alandan araştırmacıların bakış açısını içeren yazılar yayınlıyoruz.

[sarkac.org/
category/nobel/](http://sarkac.org/category/nobel/)

- **Sarkaç**'ın **Bilim Tarihi** kategorisi, bilim insanlarının yaşam öykülerinden önemli buluşlara ve kuramsal tartışmalara kadar geniş bir yelpazede konuları ele alıyor.

[sarkac.org/
category/bilim-tarihi/](http://sarkac.org/category/bilim-tarihi/)

- **Sarkaç**'ta **araştırma/üniversite** kategorisinde sistemin aksayan, işlemeyen, yeniden ele alınması mutlaka gereken yanlarını sorguluyor; Bilim Akademisi üyeleriyle, bir başka deyişle yıllardır araştırma dünyasında olan, bilimsel süreçleri yakından bilen, süreçlerin parçası olan ve hocalık da yapan bilim insanlarının deneyimlerini kayıt altına alıyoruz. Araştırmacıların deneyimlerini yazabileceği “denemeler” alanımızın yanı sıra 2025'te, Bilim Akademisi üyeleriyle yaptığımız kapsamlı söyleşilere yer verdik.

[sarkac.org/
category/arastirma-universite/](http://sarkac.org/category/arastirma-universite/)

Akademik etik, denetim eksikliği, kalite kaybı: Tez yazmak bu kadar kolay mı?

Ersin Yurtsever, Nebi Sümer

Üniversiteyi yeniden düşünmek: Akademik özgürlük, kültür ve şirketleşme

Canan Atılgan, Sami Gülgöz

Hukuk ve sağlık bilimlerinde doktora eğitimi:

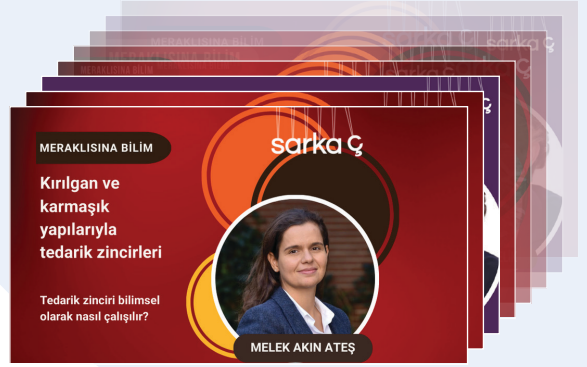
Yaklaşım farkları, hedefler, öneriler

Yeşim Atamer, Hakan S. Orer

- Araştırmacılarla yaptığımız **Meraklısına Bilim** söyleşilerinde belli bir alandaki bilimsel bilgiyi edinme yöntemleri, temel sorular ve pratikte işlerin nasıl yürüdüğünü, araştırmalarını konuşuyoruz. **Meraklısına Bilim**'in yeni bölümlerinden haberdar olmak için YouTube kanalımıza abone olabilir, programı podcast olarak Spotify veya Apple Podcast'ten takip edebilirsiniz.

[sarkac.org/
category/mb](https://sarkac.org/category/mb)

Meraklısına Bilim söyleşileri
“A” Apaçık Radyo Bilim Sohbetleri

- 5 OCAK “A” Amatör gökbilimi ve gökyüzünün bilim eğitimindeki yeri - Alp Akoğlu
- 21 OCAK “A” Bir mikroplastik araştırma grubunda neler olur? - Sedat Gündoğdu
- 30 OCAK “A” Yapay zekâ devrimi: Nasıl ayak uydurabiliriz? - Aykut Erdem, Erkut Erdem
- 12 ŞUBAT “A” “Keşke demiyorum, depreme hazırlanıyorum” - Nuray Karancı
- 27 ŞUBAT “A” 2025 Kuantum Yılı: 1925 ve öncesinde neler oldu? - Ali Alpar
- 5 MART “A” İnsanı anlamanın bilimi – Antropoloji - Başak Can
- 28 MART “A” 2025 Kuantum Yılı: Dalga fonksiyonu, olasılık, belirsizlik - Ali Alpar
- 9 NİSAN “A” Toplumsal hareketliliğimizin psikolojisi - Sinan Alper
- 16 NİSAN “A” Sosyal medyada davranışlar, tutumlar nasıl çalışılır? - Özen Baş
- 24 NİSAN “A” Türkiye Enfeksiyon Hastalıkları Raporu - Önder Ergönül
- 8 MAYIS “A” Medya, Bilimsel Okuryazarlık, Afet Bilinci - Ali Alpar
- 21 MAYIS “A” Politik kutuplaşmanın önüne nasıl geçeriz? - Şebnem Gümüüşçü
- 3 HAZİRAN “A” Barışın Mimarisi: Çatışma çözümü süreçleri nasıl işler? - Ayşe Betül Çelik
- 2 TEMMUZ “A” Toplumsal olayları nasıl hatırlıyoruz? - Sezin Öner - Ceren Dönerkayalı
- 22 TEMMUZ “A” Dilbilim: Sesler, işaretler ve ısıklık bilimsel olarak nasıl çalışılır? - Aslı Gürer
- 3 EYLÜL “A” Dünyanın krizlerine karşı dirençli olmak için nasıl düşünebiliriz? - Onurcan Yılmaz
- 4 EKİM “A” Neolitik Anadolu’dan antik DNA bulguları - Mehmet Somel, Füsün Özer
- 13 EKİM “A” Tedarik zincirleri bilimsel olarak nasıl çalışılır? - Melek Ateş
- 12 KASIM “A” Okullarda Akran Zorbalığı - Seçil Gönültaş
- 7 ARALIK “A” Volkanlar hakkında ne biliyor, nasıl biliyoruz - Ziyadin Çakır

KONFERANS VE PANELLER

20 ARALIK 2025

19 KASIM 2025

19 EKİM 2025

21 MAYIS 2025

16 NİSAN 2025

15 OCAK 2025

***Yapay Zekâya İyimser Bir Bakış:
İnsan-Yapay Zekâ Sistemleri***

KONUŞMACI
Selim Balcısoy

***Mikropların Peşinde: Türkiye’de
Enfeksiyon Hastalıkları Verileri
ve Öncelikler***

KONUŞMACI
Önder Ergönül

***Deprem Riskini Azaltmak:
Bilim, Planlama ve Uygulama***

MODERATÖR
Sibel Salman

PANELİSTLER
Burcu Balçık, Raha Akhavan-Tabatabaei

***Kuantum Devriminin 100. Yılında
Kuantum Bilimi ve Bilgisayarları***

MODERATÖR
Zafer Gedik

PANELİSTLER
Özlem Salehi Köken, Göktuğ Karpat

***Yapay Zekâ Devrimi: Geçmiş,
Bugün ve Yarına Bakış***

KONUŞMACILAR
Aykut Erdem, Erkut Erdem

FİZİĞİN HAYAL GÜCÜ

*Belirim (Emergence) kavramı
bilimin sınırlarını genişletiyor*

BİLİM AKADEMİSİ YILIN KONFERANSI 2025

Fiziğin Hayal Gücü - Belirim (Emergence) Kavramı Bilimin Sınırlarını Genişletiyor

KONUŞMACI

Mete Atatüre

Fiziğin tarihi, insanlığın evreni anlama yolculuğunda durmaksızın süren bir keşif serüvenidir. En küçük parçacıklardan uzak ötegezegenlere uzanan bu serüvende keşif, çoğu zaman doğada zaten var olanı açığa çıkarmak anlamına geliyor. Ancak fiziğin ilerlemesini sağlayan, en az keşif kadar güçlü başka bir unsur daha var: Belirim (*emergence*), yani karmaşıklığın içinden doğan öngörmesi zor yeni davranışlar.

Belirimin en çarpıcı biçimde ortaya çıktığı alanlardan biri olan yoğun madde fiziğinde, hayal gücü ile kuantum fiziği iç içe geçer. Sıradan görünen malzemeler olağanüstü yeni kavramlar ve modeller doğurur. Bu buluşmada yaratıcılığın, doğanın şaşırtıcı çeşitliliğinden esinlenen yoğun madde fiziğinde nasıl yol gösterici olduğunu, karmaşık sistemlerden nasıl bambaşka “yeni gerçeklikler” ortaya çıktığını birlikte keşfedeceğiz. Ve ilginç bir sorunun yanıtını arayacağız: Fizik haritasını bir gün tamamen çıkarabilir miyiz, yoksa bu yolculuk bizi her adımda sürekli genişleyen yeni belirimler ve olasılıklar evrenine mi sürüklüyor?

YAZ OKULLARI

Bilim Akademisi & Bilkent Üniversitesi
İLETİŞİM YAZ OKULU 2025

6G VE SEMANTİK İLETİŞİM

Bilim Akademisinin Türkiye araştırma ekosistemini güçlendirme amaçlı faaliyetleri kapsamında, Bilkent Üniversitesi Elektrik ve Elektronik Mühendisliği Bölümü tarafından düzenlendi.

Üyelerimiz Elza Erkip, Orhan Arıkan, Tolga Duman ve seçkin akademisyenlerin ders verdiği 2-4 Temmuz arasındaki üç günlük programda, alanda araştırma yapmak için gerekli olan temel bilgiler tazelandı, ilgili araştırma konularındaki gelişmeler hakkında dersler yapıldı, olası tez ve proje konularını tartışıldı. Endüstri ile lisansüstü öğrencileri bir araya geldi.

150 kayıtlı katılımcı arasında 63 öğrenci, 26 akademisyen, 29 şirket/kamu çalışanı, sponsor firmalar Karel ve Türk Telekom çalışanları ile misafirleri vardı.

2025 Dünya Kuantum Bilimi ve Teknolojileri Yılı'nın Türkiye'deki tek resmi destekçisi Bilim Akademisi, alandaki temel ve ileri seviye bilgiyi dört ayrı yaz okulunda öğrencilerle paylaştı.

1

Bilim Akademisi & Çakılasarı Matematik Köyü

2025 DÜNYA KUANTUM YILI

FEZA GÜRSEY YAZ OKULU

Lise, Lisans

Bilim Akademisi kurucu başkanı Ali Alpar, Eskişehir'deki Çakılasarı Matematik Köyünde, lise ve üniversite düzeyindeki katılımcılara yönelik fizik dersleri verdi. 7-11 Temmuz tarihleri arasındaki toplam 20 saatlik programda, bir üniversiteli katılımcı dışında yer alanların tamamı TEVİTÖL (TEV İnanç Türkeş Özel Lisesi) öğrencilerinden oluştu. Akşam dersleri açık havada yapıldı.

Ali Alpar (solda), TEVİTÖL'den öğrenciler, Müge Kanuni Er (sağda) ve Çakılasarı Matematik Köyü kurucusu Şahin Koçak (sağdan ikinci).

2

Bilim Akademisi & Nesin Matematik Köyü

2025 DÜNYA KUANTUM YILI

**FEZA GÜRSEY YAZ KAMPLARI:
KUANTUM FİZİĞİNE GİRİŞ**

Lise, Lisans

Üniversite 1. ve 2. sınıf ve lise öğrencilerine kuantum fiziğinin temel kavramlarını tanıtmak amacıyla düzenlenen yaz okulunda kurucu başkanımız Ali Alpar eğitmen oldu. 11-16 Ağustos arasındaki programda klasik fiziğin krizi, kara cisim ışıması, fotoelektrik olayı, Planck Hipotezi, Bohr atom modeli, dalga-parçacık ikiliği, atomlar ve müzik aletleri, dalga paketleri, olasılık, belirsizlik

ilkesi, Schrödinger Denklemleri, kuantum mekaniğinin matematiksel yapısı, aynı parçacıkların dalga fonksiyonları, fermionlar: Pauli ilkesi ve periyodik tablo, bozonlar, lazer, üstün iletkenlik ve üstün akışkanlık konuları ele alındı.

3

Bilim Akademisi & Nesin Matematik Köyü

2025 DÜNYA KUANTUM YILI

**FEZA GÜRSEY YAZ KAMPLARI:
İLERİ DÜZEY FİZİK**

Lisansüstü

Yüksek lisans ve doktora öğrencilerine yönelik ileri düzey temel fizik ve ihtisas dersleri sunan yaz okulu, bu yıl ikinci kez düzenlendi. 11-23 Ağustos tarihleri

arasında Onur Pusuluk, Alhun Aydın ve Hande Toffoli, kuantum mekaniği, kuantum taşınımı ve istatistiksel mekanik alanlarında yoğun ve ileri düzey dersler verdi. Yaz okulu, genç araştırmacılara güçlü bir kuramsal altyapının yanı sıra birlikte düşünme ve üretme ortamı sundu.

4

Bilim Akademisi & Nesin Matematik Köyü & Arkhé

2025 DÜNYA KUANTUM YILI

**FEZA GÜRSEY YAZ KAMPLARI: KUANTUM
MEKANIĞİNE SIRADIŞI BİR GİRİŞ**

Lisans, Lisansüstü

Onur Pusuluk, Sina Zeytinoğlu ve Özgür Müstecaplıoğlu'nun ders verdiği İngilizce program, fizik ve diğer temel bilimlerle mühendislik lisans ve lisansüstü öğrencileri içindi. 18-24 Ağustos arasındaki derslerde, kuantum aygıtlarının modellemesi ve kontrolü, kuantum dolanıklığına giriş ve kuantum algoritmaları ve sinyal işleme konuları işlendi.

YENİ ÜYELERİMİZ

Arzucan Özgür

BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ
BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ

Ercan Engin Kuruoğlu

ELEKTRİK ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ
TSINGHUA UNIVERSITY

Bülent Turan

PSİKOLOJİ
KOÇ ÜNİVERSİTESİ

Erdem Yörük

SOSYOLOJİ
KOÇ ÜNİVERSİTESİ

Burak Özbağcı

MATEMATİK
KOÇ ÜNİVERSİTESİ

Feyza Çorapçı

PSİKOLOJİ
KOÇ ÜNİVERSİTESİ

Emre Selçuk

PSİKOLOJİ
SABANCI ÜNİVERSİTESİ

Fuat Kalyoncu

TIP
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ

Gül Günaydın

PSİKOLOJİ
SABANCI ÜNİVERSİTESİ

Nazlı Baydar

PSİKOLOJİ
KOÇ ÜNİVERSİTESİ

Haluk Sucuoğlu

İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ
ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Seda Kızılel

MALZEME MÜHENDİSLİĞİ
KOÇ ÜNİVERSİTESİ

Hitay Özbay

ELEKTRİK ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ
BİLKENT ÜNİVERSİTESİ

Şennur Ulukuş

ELEKTRİK VE BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ
UNIVERSITY OF MARYLAND

Murat Saraçlar

ELEKTRİK ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ
BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ

Tilbe Göksun

PSİKOLOJİ
KOÇ ÜNİVERSİTESİ

BİLİM AKADEMİSİ ÜYELERİ

ASLİ ÜYELER

Daron Acemoğlu
İnanç Adagideli
Özgür Barış Akan
Lale Akarun
Ufuk Akçığit
Okan Akhan
Engin Umut Akkaya
Murat Akova
İlhan Aksay
Ayhan Aksu Koç
Aydın Alatan
Ahmet Alkan
Ercan Alp
M. Ali Alpar – KURUCU
Ethem Alpaydın
Yeşim Arat
Moshe Arditi
Mustafa Arıcı
Metin Arık
Orhan Arıkan
Sevtap Arıkan Akdağlı
İdil Arslan Alaton
Ergin Atalar
Yeşim Atamer
Mete Atatüre
Canan Atılğan
Viktorya Aviyente
Zeynep Aycan
İvet Bahar
Baha Balantekin
Burcu Balçık
Çağatay Başdoğan
Hüsnü Can Başer
Altan Baykal
Alpan Bek
Meral Beksaç
İzak Benbasat

Erdirn Bozkurt
Ayşe Buğra Kavala
Nejat Bulut
Alp Can
Namık Çağatay
Tahir Çağın
Ziyadin Çakır
İsmail Çakmak
Başak Çalı
İhsan Çalış
Ali Çarkoglu
Zeynep Çelik
Enis Çetin
Attila Çiner
Ömer Dağ
Turgay Dalkara
Can Fuat Delale
Alper Demir
Hilmi Demiray
Levent Demirel
Adil Denizli
Tekin Dereli
Kübra Doğan Yenisey
Tolga Mete Duman
Edhem Eldem
Yalçın Elerman
Şinasi Ellialtıoğlu
Hüsnü Ata Erbay
Mehmet Erbudak
Ali Erdemir
Önder Ergönül
Can Erkey
Elza Erkip
Nesim Erkip
Cem Ersoy
Seda Ertaç
Cumhur Ertekin – KURUCU

Ayşe Erzan – KURUCU
Mehmet Eskin
Yılmaz Esmer
Erol Gelenbe
Şermin Genç
Ersin Göğüş
Naci Görür – KURUCU
Ece Göztepe
Alev Devrim Güçlü
Ahmet Gül
Sami Gülgöz – KURUCU
H. Polat Gülkan
Oğuz Gülseren
Nezih Güner
Refet Gürkaynak
İhsan Gürsel
Metin Gürses – KURUCU
Attila Gürsoy
Yasemin Gürsoy Özdemir
Olgun Güven
Türkan Haliloglu
Nesrin Hasırcı
Vasıf Hasırcı
Cahit Helvacı
Ali Hortaçsu
Mahmut Hortaçsu
Gürol İrzık
Ahmet İçduygu
Ramazan İdilman
Ömer İlday
Mustafa İlhan
Ayşe İmrohoroglu
Umran İnan
Nilsun İnce
Ersin Kalaycıoğlu
Emrah Kalemci
Deniz Kandiyoti

Murat Karaçorlu
Fikri Karaesmen
Ayşe Nuray Karancı
Reşat Kasaba
Ayhan Kaya
Hülya Kayserili
Özlem Keskin
Seda Keskin Avcı
Pınar Keskinocak
Çağlar Keyder
Deniz Kırık
Mehmet Kobya
Semih Koray
Refik Kortan
Murat Köksalan
Reyhan Küçükakaya
Haluk Külâh
Aylin Küntay
Bülent Mengüç
M. Pınar Mengüç
Marsel Meşulam
Ali Mostafazadeh
Murat Mungan
Metin Muradoğlu
Özgür Müstecaplıoğlu
Ali Nesin
Bertil Emrah Oder
Ahmet Oral – KURUCU
Hakan S. Orer
Derin Orhon
Serdar Ögüt
Sedat Ölçer
Ayşe Öncü
Tamer Önder
Özhan Özataş
Aydoğan Özcan
Asuman Özdağlar

Mehmet Özdoğan
Feryal Özel
Haluk Özen
Seza Özen
Nevzat Özgüven
Saim Özkar
Altuğ Özpınarı
Tamer Özsu
Mehmet Öztürk
Necmettin Pamir
Şevket Pamuk – KURUCU
Erdal Panayırıcı
Önder Pekcan – KURUCU
Ali Polat
Feza Remzi
Dani Rodrik
Şevket Ruacan
Cihan Saçlıoğlu
Sibel Salman
Bülent Sankur
Serpil Sayın
Gün Semin
R. Tuğrul Senger
Alphan Sennaroglu
Ergin Sezgin
Metin Sitti
Aksel Siva
Halil Mete Soner
Yasemin Soysal
Tayfun Sönmez
Delia Sponza
Canan Sümer
Nebi Sümer
Şefik Süzer
Bilal Tanatar
Berrin Tansel
Cihangir Tanyeli

Erol Taymaz
Murat Tekalp
Ali İ. Tekcan
İlhan Tekeli – KURUCU
Mustafa Tekin
Ünal Tekinalp
Uğur Tırnaklı
Tarık Tihan
İsenbike Togan
Lale Tokgözoğlu
Mehmet Tomak
Mehmet Toner
Levent Toppare
Kemal Sıtkı Türker
Okan Tüysüz
Kamil Uğurbil
İsmail Hakkı Ulus
Pekcan Ungan
Murat Uysal
Ali Ülger
Selim Ünlü
M. Utku Ünver
Hakan Ürey
Ergün Yalçın
Hasan Yazıcı
Berrak Yeğen
Erinç Yeldan
Aslıhan Yener
Aylin Yener
Orhan Yenigün
Cem Yalçın Yıldırım
Okan Bülent Yıldız
Kamil Yılmaz
Yücel Yılmaz – KURUCU
Ersin Yurtsever – KURUCU

BİLİM AKADEMİSİ ÜYELERİ

ONURSAL ÜYELER

H. Erdal Akalın
Takhmasib Aliev
Orhan Altan
Philip W. Anderson
Yoshinori Asakawa
Itzhak Bars
Joceln Bell
Şeyla Benhabib
Edouard Brezin
Martin Chalfie
Ayşe Çağlar
Peter A. Diamond
Üstün Ergüder
Suraiya Faroqhi
Dagfinn Follesdal
Dimitri Gutas
Avedis Hacınlıyan
Philip Kitcher
İoanna Kuçuradi
Timur Kuran
Robert P. Langlands

Joel Lebowitz
Dan P. McKenzie
Sanjit K. Mitra
Cumhur Öner
David Pines
John Polanyi
Atta-ur Rahman
Martin Rees
Adam Roberts
Hikmet Sarı
İskender Sayek
Zehra Sayers
İzzettin Silier
Christopher Llewellyn Smith
Günter Stock
Alessandro Vespignani
Hellen Wallace
Edward Witten
Erdal Yıldırım
Ayla Zırh Gürsoy

KAYBETTİKLERİMİZ

İsmail Hakkı Duru (1946–2025)
Umut Gürsoy (1975–2025)
Teo Grünberg (1927–2025)
Miral Dizdaroğlu (1945–2024)
Fuat Keyman (1956–2024)
Durmuş Ali Demir (1967–2024)
Zafer Toprak (1946–2023)
Ayhan Ulubelen (1931–2020)
Hamit Fişek (1941–2020)
Philip W. Anderson (1923–2020)
Rahmi Güven (1948–2019)
David Pines (1924–2018)
Güven Arsebük (1936–2017)
Çiğdem Kağıtçıbaşı (1940–2017)
Yücel Kanpolat (1941–2016)
Tosun Terzioğlu (1942–2016)
Namık Kemal Pak (1947–2015)

2025'TE KAYBETTİKLERİMİZ

İSMAİL HAKKI DURU (1946–2025)

Ankara Üniversitesi Fen Fakültesindeki lisans öğreniminden sonra 1972'de ABD Colorado

Üniversitesinde doktora derecesini aldı. 1977'de Ankara Üniversitesinde ve 1981'de Dicle Üniversitesinde doçent, 1981–1990 arasında TÜBİTAK'ta kıdemli araştırmacı olarak çalıştı.

Trakya Üniversitesinde Matematik Bölümü Başkanlığı, Fen Fakültesi Dekanlığı ve Enstitü Müdürlüğü yapan Duru, 2002–2005 yıllarında araştırmalarına Feza Gürsey Enstitüsünde devam etti. 2005–2013 arasında İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü kadrosunda görev aldı, mesleğine emekliliğinden sonra da devam etti.

İsmail Hakkı Duru bedenini tıp fakültesine bağışladı.

UMUT GÜRSOY (1975–2025)

Utrecht Üniversitesi Öğretim Üyesi Umut Gürsoy'u 24 Nisan 2025 günü ani bir kalp krizi

sonucu kaybettik.

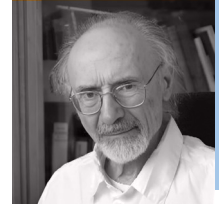
Dünyaca ünlü teorik fizikçi Gürsoy; İstanbul Teknik Üniversitesinde elektrik mühendisliği okurken teorik fiziğe ilgisi sebebiyle fizik bölümüyle çift anadal yaptı, yüksek lisansını Weizmann Institute of Science'ta, doktorasını MIT'de tamamladı.

Kısa ömrüne pek çok mesleki başarıyı sığdıran Gürsoy "Holography and Magnetically Induced Phenomena in QCD" adlı kitabıyla büyük ilgi uyandırmış, onlarca lisansüstü öğrenci yetiştirmiş ve 2014 yılında Utrecht Üniversitesinde "Yılın En İyi Öğretim Üyesi" unvanına layık görülmüştü.

Umut Gürsoy 2019'dan beri Bilim Akademisi üyesiydi.

TEO GRÜNBERG (1927–2025)

Dünyaca ünlü mantıkçı filozof Teo Grünberg'i 14 Nisan 2025'te 98 yaşında kaybettik.

1960 yılında İstanbul Üniversitesinde mantık dersleri vermeye başlayan Grünberg, 1964'te aynı kurumdan "Anlam Kavramı Üzerine Bir Deneme" başlıklı tezi ile doktora derecesini aldı. 1966'da ODTÜ'de çalışmaya başladı, Sosyoloji Bölümünün başkanlığını, Felsefe Bölümünün kurucu başkanlığını yaptı. 1994'te emekli olduktan sonra da ODTÜ, Bilkent ve Ankara Üniversitelerinde ders vermeye devam etti.

1998'de Türkiye Bilimler Akademisi Hizmet Ödülü'nü alan Grünberg; Türkiye Felsefe Kurumu, Türkiye Felsefe Derneği ve Avrupa Analitik Felsefe Topluluğu asli üyesi ve Akademimizin Onursal üyesiydi.

